

חלק ד':

דוגמאות לשיחות אישיות

פרק זה מציג דוגמאות לשיחות בין מורה לתלמיד בהקשרים שונים המזדמנים מידי יום במסגרת החינוכית. באמצעות השיחות ניתן לראות כיצד התפיסות והכלים השונים שדנו בהן עד כה בפרקים הקודמים חוברים יחד לכלל יישום בשיחה עם התלמיד. כמו כן, הצגת השיחות מאפשרת לקורא להתבונן על עצמו תוך שהוא מברר כיצד הוא היה מגיב בכל שלב בשיחה, מה מתוך הכתוב הוא מאמץ לו, ומה נכון לו להתאמן עליו באמצעות דוגמאות השיחות.

אופן ניהול שיחה עם תלמידים משתנה בהתאם להקשרה וכן תלוי בגיל התלמיד. לכן טווח הגילאים של התלמידים המוצג בשיחות שלהלן פרוש על פני כל רצף הגיל – מגילאי גן ועד תיכון, מתוך כוונה לסייע בידי הקורא להתחבר לגילאי התלמידים שאתם הוא עובד ומשוחח.

לאחר לבטים בחרנו להציג אוסף שיחות ממספר קטגוריות מצומצם: שיחות היכרות, שיחות הערכה ולמידה, שיחות משמעת ושיחות מצוקה. קטגוריות אלו נבחרו בשל העובדה כי נושאי שיחה אלו רווחים במסגרות החינוכיות. השיחות מדגימות דרכי התמודדות עם תכנים שגרתיים מחד גיסא ועם תכנים מקשים מאידך גיסא, כולן בסביבת העבודה המורכבת של המורה.

בהקשר זה חשוב לציין כי הדוגמאות שלהלן מתארות התרחשות אחת מתוך מגוון רחב של התרחשויות שיכולות להתקיים בכל רגע נתון, ולכן יש להתייחס לדוגמאות אלה כאל המחשה של יישום הכלים שפותחו בספר זה וכהזדמנות לתרגולם.

תחילת השיחה

לעתים משפטי פתיחת השיחה נתפסים כמקשים. באופן כללי, יעיל מאד להתחיל כל שיחה באשר היא (גם אם היא אמורה להיות "שיחת משמעת") במשפט חיובי של הערכה. המורה יכול לומר כל דבר שמבטא הערכה כלשהי אל הילד, ולו דבר קטן, ובלבד שיהיה חיובי. צעד כזה מגביר את האמון ואת הביטחון, משרה אווירה טובה ועשוי "לשמן" את כל התהליך. לדוגמה: "לפני שנתחיל בשיחה על הנושא שלשמו הזמנתי אותך, אני רוצה לומר לך כי יש לי הערכה רבה אליך על האופן שבו מילאת את התורנות שלך בכיתה..."

להלן משפטים שניתן להתחיל איתם שיחות:

- הייתי שמחה לשמוע את עמדתך בנושא...
- אני מעוניינת מאוד להקשיב לך בעניין...
- אקשיב לכל מה שאתה אומר ואבקש ממך להסכים לכך שבכל כמה משפטים שתאמר
- אעצור ואז אחזור על דבריך כדי שתראה שהקשבתי...
- בוא ספר לי מה הקושי שלך בנושא....
- שמעתי ש... ואני מאוד רוצה לדעת מה את חושבת ומרגישה על כך...
- בוא ספר לי מה קרה אתמול לפי דעתך... או בעיניך...
- אני פוגשת ילדים מהכיתה לשיחת היכרות בינינו. ספר לי מה שמתחשק לך שאני אדע...

- אני מעוניינת לשמוע ממך במה אתה טוב, מה אתה אוהב, ומה קשה לך?
- מהם הדברים שלפי דעתך עוזרים להתקדם ומהם הדברים שבולמים אותך?
- אתמול היה בינינו אירוע לא נעים. אני מעוניינת קודם כול לשמוע את נקודת מבטך לגבי מה שקרה...